

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **I.P.**, B.X., F., zast. JUDr. P.V., advokátom Š.X., N., proti odporcovi **Ing. A.R. – M.**, K.X., N. zast. JUDr. J.P., R.X., D. o zaplatenie 920 000.-- Sk s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 44 Cb 1398/93-350 zo dňa 8. júla 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 44 Cb 1398/93-350 zo dňa 8. júla 2008 **m e n í** tak, že priznáva odporcovi celkom oslobodenie od súdnych poplatkov za podané dovolanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením krajský súd žiadateľovi (odporcovi) priznal čiastočné 50% oslobodenie od súdneho poplatku za dovolanie. O oslobodenie požiadal súčasne s podaným dovolaním z dôvodov, že má za to, že jeho pomery oslobodenie od súdnych poplatkov odôvodňujú, z jeho strany nejde o svojvoľné a zrejme bezúspešné bránenie práva, a teda sú splnené podmienky oslobodenia od súdnych poplatkov v zmysle § 138 ods. 1 O.s.p. V dôvodoch svojho rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na ustanovenie § 138 ods. 1 O.s.p. a konštatoval, že po preskúmaní majetkových pomerov odporcu je dôvodné priznať odporcovi čiastočné oslobodenie od súdneho poplatku, ktorý v danej veci, vzhľadom na uplatnenú sumu podľa Sadzobníka súdnych poplatkov, je vo výške 110 400,- Sk (podľa § 6 ods. 2, posledná veta zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku ustanoveného v sadzobníku). Zaplatenie takéhoto vysokého súdneho poplatku vzhľadom na súčasnú majetkovú situáciu žiadateľa by mohlo znemožniť uplatnenie jeho práva. Jeho finančná situácia nie je až taká, aby bolo dôvodné úplné oslobodenie od súdnych poplatkov. Z toho

dôvodu rozhodol súd tak, že mu priznal iba čiastočné oslobodenie od súdnych poplatkov, a to vo výške 50% príslušného súdneho poplatku s tým, že zostávajúcu časť súdneho poplatku, t.j. sumu 55 200,- Sk je odporca povinný v zmysle výzvy súdu zaplatiť.

Proti tomuto uzneseniu podal odporca odvolanie. Nestotožnil sa so záverom súdu, že jeho finančná situácia nie je až taká, aby bolo dôvodné úplné oslobodenie od súdnych poplatkov. Má za to, že spĺňa podmienky na priznanie úplného oslobodenia od platenia súdneho poplatku za podané dovolanie. V situácii, kedy 50% súdneho poplatku predstavuje sumu 55 200,- Sk, je pre neho finančne neúnosné uhradiť takúto sumu, t.j. priznanie len čiastočného oslobodenia od súdneho poplatku vzhľadom na jeho výšku, znemožňuje mu reálne uplatniť svoje práva súdnou cestou. Vytýka súdu, že pri rozhodovaní podľa jeho názoru dostatočne nezohľadnil aj existujúce nepriaznivé zdravotné pomery tak jeho, ako aj jeho manželky. Odporca má dlhodobo vážne zdravotné problémy, utrpel mozgovú príhodu a 2x infarkt. Bezpochyby aj prebiehajúci súdny spor, ktorý trvá už 15 rokov, sa odzrkadlil na jeho súčasnom zlom zdravotnom stave. Majetkové pomery, finančná situácia a jeho zdravotný stav sú už dlhodobo také, že neumožňujú úhradu súdneho poplatku za podané dovolanie v zákonom stanovenej výške, a to ani vo výške 50%. Žiada preto, aby mu súd priznal oslobodenie od platenia súdneho poplatku za dovolanie v celom rozsahu, aby tak mohol súdu dokázať, že vzájomný vzťah medzi účastníkmi bol ukončený ešte v roku 1993 vzájomným vysporiadaním pohľadávok a prebiehajúci súdny spor je len vykonštruovaný. Uvedené okolnosti odôvodňujú oslobodenie odporcu od súdnych poplatkov v celom rozsahu, nakoľko pomery, ktoré majú dlhodobú povahu, mu nedovoľujú uhradiť súdny poplatok ani vo výške 50%, z jeho strany nejde o svojvoľné a zrejme bezúspešné bránenie práva a plnenie povinnosti zaplataenia súdneho poplatku nemožno od neho spravodlivo žiadať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie odporcu je dôvodné.

Na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú, a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje

sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť, poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú (§ 138 ods. 1 O.s.p.).

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že pre posúdenie dôvodnosti žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov sú rozhodujúce majetkové pomery účastníka, výška súdneho poplatku, ako aj skutočnosť, že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Súd pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov popri majetkových a sociálnych pomeroch účastníka prihliada aj na výšku súdneho poplatku, to znamená, že rozhodnutie musí zodpovedať tomu, aby majetkové a sociálne pomery nebránili účastníkovi uplatniť, alebo brániť svoje právo. V predmetnom prípade odporca je poberateľom starobného dôchodku vo výške 9 146,- Sk. Jeho manželka je tiež dôchodkyňa, poberá starobný dôchodok vo výške 7 004,- Sk mesačne. Jeho zdravotný stav je nepriaznivý, má dlhodobu vážne zdravotné problémy, je pod lekársnym dozorom. Žiadny majetok nevlastní, príjmy z iných zdrojov nemá žiadne. Odporca svoju podnikateľskú činnosť ukončil dňa 31.07.2005. Vo svojej obrane namieta dôvodnosť vymáhanej pohľadávky.

Vzhľadom k tomu, že odporca doložil a preukázal svoje majetkové a sociálne pomery, odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu zmenil a priznal odporcovi celkom oslobodenie od súdnych poplatkov, prihliadol pritom aj na požadovanú výšku súdneho poplatku v sume 55 200,- Sk. Odporca spĺňa zákonné podmienky na priznanie práva na oslobodenie od súdnych poplatkov s prihliadnutím na ustanovenie § 138 ods. 1 O.s.p. Odvolací súd záverom poukazuje na tú skutočnosť, že v predmetnom prípade dovolanie podané odporcom smeruje proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý svojím rozhodnutím potvrdil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici. Pripustil však dovolanie.

Odporca požiadal aj o odloženie vykonateľnosti rozhodnutia. Vykonateľnosť rozhodnutia však možno odložiť len v dovolacom konaní, keď je vec už zaevidovaná. To znamená, že v tomto štádiu konania vykonateľnosť rozhodnutia odložiť nemožno.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. októbra 2008

JUDr. Margita Fridová, v. r.
predsedníčka senátu